

Om økonomien i Den norske kirke – St. meld. nr. 41

Sammendrag

St.meld. nr. 41 Om økonomien i Den norske kirke omtaler utviklingen i økonomien fra 1999 til 2003, som er det siste året det foreligger regnskapstall fra. Meldingen viser en økning i tildelinger på 30 %, som er en bedre utvikling enn prisstigningen i kommunene som var på 20%. De små fellestrådene har dårligere inntekts- og utgiftsvekst enn de større fellestrådene. Økonomimeldingen er ikke basert på noen forskningsbasert gjennomgang av kirkens økonomi, kun på statistikk- og regnskapstall.

Meldingen har et eget kapittel som gjennomgår det pågående kirkelige reform- og utviklingsarbeidet med spesiell vekt på den betydning dette arbeidet har for kirkeøkonomien og den lokale kirkeforvaltningen framover.

Vedlikeholdsinnsatsen overfor kirkebyggene i denne perioden har vært noe større enn tidligere år.

Departementet mener at det bør legges større vekt på stimuleringsiltak for lokale endringsprosesser som i særlig grad bør orienteres mot forsøk med modeller som kan gi større kirkelige forvaltningsenheter.

Meldingen har også en kort omtale og gjennomgang av Opplysningsvesenets fonds forvaltning og forretningsområder ut fra de betydelige midler som fondet forvalter til det beste for kirken. I dag er det et større utgiftbehov på eiendommene enn den avkastning disse gir. Avkastning fra finanskapitalen er derfor av vesentlig betydning for fondets evne til å bære sine utgiftsforpliktelser. Departementet understreker at fondets finansielle situasjon i dag ikke gir rom for å legge nye utgiftsforpliktelser til fondet.

Forslag til vedtak

Kirkerådet anbefaler Kirkemøtet å fatte følgende vedtak:

1. Kirkemøtet finner det verdifullt at det med jevne mellomrom legges frem en melding om kirkens økonomi. Kirkemøtet beklager imidlertid at den fremlagte meldingen ikke i større grad er basert på forskningsbasert dokumentasjon. De rene statistikk tallene samsvarer ikke med det inntrykk Kirkerådet og Kirkemøtet har av utviklingen i menighetenes økonomi og de tilbakemeldinger som er gitt fra disse. Kirkemøtet mener at KKD må foreta en grundigere gjennomgang av kirkens økonomi ut fra en forskningsbasert undersøkelse av menighetenes og fellesrådenes samlede inntekter fra stat og kommune i forhold til faktiske oppgaver. Dessuten bør det gjøres en tilsvarende vurdering av de andre nivåene i kirken.
2. Kirkemøtet vil igjen sterkt understreke behovet for økte ressurser til Den norske kirke, og til lokalkirken spesielt. Kirkemøtet vil understreke behovet for en kostnadseffektiv organisering av arbeidet og behovet for forsknings- og utviklingsarbeid som kan bidra til dette. Kirkemøtet mener at en utvikling mot mer tjenlige forvaltningsenheter vil være avhengig av stimulerings tiltak knyttet til forsøks- og utviklingsarbeid, slik at en kan få til gode lokale endringsprosesser.
3. Kirkemøtet mener at de tiltak som allerede er satt inn mot forfallet og vedlikeholdsetterslepet av kirkene, er mangelfulle. Utviklingen som har skjedd og usikkerheten som er skapt om hvem som skal eller bør påta seg ansvaret, er fra kirkens side uholdbar. Sokene som eiere og fellesrådene som forvaltere er kommet i en svært vanskelig situasjon, som det må være Kultur- og kirke departementets ansvar i samråd med Kommunal- og regionaldepartementet og Miljøverndepartementet å finne en løsning på. Kirkemøtet vil vise til Kirkerådets uttalelse til NOU 2004:22 "Velholdte bygninger gir mer til alle" om opprettelse av interkommunale/kirkelige eiendomsselskap, og ber om at det settes i gang forsøk med en slik forvaltningsmodell.
4. Kirkemøtet mener at det er grunnlag for å gjøre en ny vurdering av inflasjonssikringen av Opplysningsvesenets fond og oppbygging av bufferfond. Kirkemøtet ber også vurdert om retningslinjene for bruk av avkastning fra salg av eiendom som tilhører Opplysningsvesenets fond bør endres slik at avkastningen kan brukes til kirkelige formål. Kirkemøtet ber om at det utredes nærmere om bopliktordningen for prester er tjenlig slik den fungerer i dag og om Opplysningsvesenets fonds ansvar for presteboliger bør opphøre.

Saksorientering

Bakgrunn

I ultimo juni ble St.meld.nr. 41 Om økonomien i den norske kirke lagt frem etter at Stortinget anmodet og så behov for en grundig gjennomgang av kirkens økonomi i forbindelse med behandlingen av kommuneøkonomiproposisjonen våren 2004.

Kirkerådet har tidligere år fremmet forslag til hovedprioriteringer og satsingsområder for budsjettet som rådene skal fremme forslag til i mars året etter. Økonomireglementet legger ansvaret for prioriteringer og disponeringen av bevilgninger til Kirkerådet og Bispedømmerådene innenfor hver sine virksomhetsområder. Kirkerådet finner det derfor hensiktsmessig at prioriteringene for statsbudsjettet 2007 legges direkte frem for Kirkerådet og Bispedømmerådene i deres møter våren 2006. Kirkemøtet bør drøfte kirkens økonomi i et større perspektiv, finansierungsordninger m.v.

Samisk kirkeråd har drøftet Den norske kirkes økonomi, St. meld. nr 41 i møte den 15. og 16. september og vil peke på tre tema som særlig berører samisk kirkeliv:

1. Det er gode erfaringer med tiltak og ordninger som gir større forvaltningsenheter. Det gjelder erfaringer fra Indre Finnmark prosti som ble opprettet i 1991. Slike tiltak vil styrke samisk kirkeliv som er spredt og nokså skjørt. Erfaringene kan overføres på andre områder som for eksempel sørsamisk kirkeliv.
2. Det er viktig for samisk kirkeliv at andre økonomiske virkemidler kan skaffes for å gjennomføre opptrapping av bemanningen innen samisk kirkeliv. De vanlige bevilgningene strekker ikke til det store behovet som finnes, og som SKR, KM og UKM har påpekt.
3. Ved en vurdering av bopliksordningen for prester ser SKR for seg en rekke uheldige konsekvenser for samisk kirkeliv, om ordningen blir avviklet, blant annet en mulig sentralisering av prestatjenesten løsrevet fra de lokale sokn og områder.

Kirkens økonomi

Økonomimeldingens hovedpunkter

Beskrivelse av kirkens økonomi på sentralt, regionalt og lokalt plan

Økonomimeldingen er en videreføring av den forrige økonomimelding "Børs og katedral" som viste utviklingstrekkene fra 1991 til 1999 med hovedvekt på perioden 1997 til 1999. St.meld. nr. 41 viser utviklingstrekkene i kirkens økonomi fra 1999 til 2003 som er det siste året det foreligger regnskapstall fra. Meldingen viser at de siste årene har vært en betydelig økning i tildelingen over statsbudsjettet til Den norske kirke. Den største økningen gjelder prestatjenesten og trosopplæring.

Fellesrådenes samlede driftsinntekter og –utgifter økte med rundt 30 % i denne perioden. De kommunale overføringene i perioden har hatt større økning enn lønns- og prisveksten i

kommunesektoren, som har vært på 20 %. Det er karakteristisk for utviklingen i kirkeøkonomien de seneste årene at fellesråd i kommuner med lavest innbyggertall gjennomgående har hatt markert svakere inntekts- og utgiftsvekst enn andre fellesråd. Meldingen understreker at det er variasjoner mellom fellesrådene i deres økonomiske utvikling og situasjon på grunn av tilknytningen til kommuneøkonomien. Økonomien kan heller ikke ses uavhengig av kirkens strukturelle rammebetingelser og organisering i betydelig antall sogn og forvaltningsenheter. Departementet reiser spørsmål om de materielle og organisatoriske betingelsene for en effektiv og funksjonell kirkeforvaltning er til stede, i de minste kommunene.

Vedlikeholdsinnsetningen overfor kirkebyggene i denne perioden har vært noe større enn tidligere år.

Meldingen har et eget kapittel som gjennomgår det pågående kirkelige reform- og utviklingsarbeidet med spesiell vekt på den betydning dette arbeidet har for kirkeøkonomien og den lokale kirkeforvaltningen framover. Det understrekes at Trosopplæringen med sitt breddeperspektiv vil berøre alle deler av kirkens virksomhet, og at erfaringer fra reformen må anvendes i alle sammenhenger som berører kirkens lokale organisering og forvaltning. Kapittelet omhandler både det kirkelige reformarbeidet og omstillingen av prestetjenesten. Departementet mener at det bør legges større vekt på stimuleringsiltak for lokale endringsprosesser som i særlig grad bør orienteres mot forsøk med modeller som kan gi større kirkelige forvaltningsenheter. Det legges imidlertid ikke inn forslag om økonomiske virkemidler for å få til disse prosessene. Særlig bør det vinnes erfaringer med prostiet som forvaltningsenhet. Departementet ser veksten i prestestillinger og den betydelige innsatsen mot kirkens trosopplæring som en vesentlig styrking av kirkens virksomhet og økonomiske betingelser.

Også for kirkebyggenes forvaltning mener departementet at det vil være interessant å prøve ut andre organisasjonsformer med større forvaltningsfellesskap enn i dag. Det vises for øvrig til rentekompensasjonsordningen som er innført samt det økte statlige ansvaret for de fredede kirkene, jfr. St.meld. nr. 16 (2004-2005) Leve med kulturminner, hvor kulturminnefondet ble betydelig styrket for å kunne dekke større utgifter.

Den økonomiske situasjonen for Kirkerådet og Bispedømmerådene er bare så vidt nevnt i meldingen uten nærmere analyser eller vurderinger.

Opplysningsvesenets fond

Meldingen har også en kort omtale og gjennomgang av Opplysningsvesenets fonds forvaltning og forretningsområder ut fra de betydelige midler som fondet forvalter til det beste for kirken. I dag er det et større utgiftbehov på eiendommene enn den avkastning disse gir. Avkastning fra finanskapitalen er derfor av vesentlig betydning for fondets evne til å bære sine utgiftsforpliktelse. Avkastning av finanskapitalen svinger med finansmarkedene, og det vil være viktig å bygge opp fri egenkapital i form av bufferfond for å sikre stabilitet i fondets utgifter også i år med lav avkastning. Departementet understreker at fondets finansielle situasjon i dag ikke gir rom for å legge nye utgiftsforpliktelse til fondet. Eierforholdet til fondet tas ikke opp til drøfting da dette naturlig vil komme opp til drøfting ved et eventuelt skille mellom staten og kirken. Gjønnes-utvalget vil gjøre nærmere rede for eiendoms- og disposisjonsretten til fondet både ved et skille mellom stat og kirke og også ved valg av andre modeller. Departementet understreker samtidig i meldingen at dette ikke bare avgjøres av rettslige vurderinger alene, men gjennom politiske vedtak.

Vurdering

Vurdering av kirkens økonomi på sentralt, regionalt og lokalt plan

Meldingen er ene og alene bygget på regnskapsdata og statistikkmateriale som er innhentet fra fellesrådene. Det er ikke gjennomført noen forskningsbasert gjennomgang av kirkens økonomi som på et langt bedre grunnlag kunne gi en reell beskrivelse av hvordan økonomien i de forskjellige områder av landet, forskjeller mellom stor og små fellesråd, organisasjonsspørsmål m.v innvirker på lokalkirkens økonomi.

Meldingen gir ingen beskrivelse av utviklingen i oppgaver for fellesrådene i forhold til den økonomiske utviklingen. Det reflekteres for eksempel ikke over om de pålagte oppgavene og kravet til oppgaveløsningen har økt i større grad enn det økningen i kommunale tildelinger har gjort.

Det er heller ikke i denne meldingen gjort noen grundigere analyser av hvordan tildelingen av midler til fellesrådene er i forhold til de oppgaver de overtok i forbindelse med overføringen av oppgaver fra kommunen. Fellesrådene har måttet ta ansvar for mange administrative oppgaver som tidligere ble dekket over kommunens fellesutgifter, og ikke over kirkekapittelet i kommuneregnskapet. Det er uavklart i hvor stor grad disse utgiftene er blitt dekket opp av tilstrekkelige bevilgninger. Det er heller ikke gjort noen kartlegging og vurdering av hvordan verdsettingen av tjenesteytingen fra kommunen slår inn på fellesrådenes økonomi. Hvis økningen i tjenesteytingsavtalene i vesentlig grad skyldes at fellesrådene har blitt flinkere til å synliggjøre de reelle kostnadene, men at aktiviteten ikke har økt, har en økning i driftutgiftene utover prisstigningen ikke gitt noen reell økning i fellesrådenes aktivitetsnivå i perioden. Kirkemøtet har ved fremlegging av Opptrappingsplanen for kirkelig bemanning for Den norske kirke synliggjort at det er manglende samsvar mellom de oppgaver kirken er satt til å forvalte og de ressurser som er stilt til disposisjon. Det samme viser den utredningen som Kirkerådet laget på oppdrag fra stat/kirkeutvalget og som ble behandlet av Kirkemøtet i 2004. Statsråden gjorde det klart ved fremleggingen av meldingen at ressursnivået i Den norske kirke i henhold til Opptrappingsplanen anses som oppfylt ved gjennomføring av Trosopplæringsreformen. Det er her en ulik forståelse i departementet og i kirken om hva som ligger til kirkens tjenesteoppgaver og som dermed skal finansieres over offentlige budsjetter. Sett i forhold til våre naboland, mener Kirkerådet det er grunn til å se nærmere på om ressursnivået kan sies å ligge på et rimelig nivå.

Meldingen er preget av at det ikke er gjort tilstrekkelige undersøkelser til at det kan foretas gode nok vurderinger i ettertid. Departementets vurderinger er oftest formulert som at noe "kan være indikasjon på" uten at dette er undersøkt nærmere. Et annet eksempel er at det fastslås at det er betydelig variasjon innen samme kommunegruppe når det gjelder tilskudd til fellesråd pr. medlem, uten at årsaken til dette er undersøkt nærmere.

Meldingen avdekker at spesielt de minste fellesrådene har en dårlig økonomisk utvikling i perioden. Det er derfor gledelig at departementet nå åpner for forsøksordninger med organisasjons- og forvaltningsordninger som gir større forvaltningsenheter. Utvidelse av forvaltningsenheter kan både skje ved at soknene blir større og mer hensiktsmessige og ved at en beholder mindre sokn, men danner større forvaltningsenheter som overføres myndighet. Endret kommunestruktur i årene fremover vil også påvirke størrelsen på fellesrådsområdene og dermed påvirke lokalkirkens organisering. Det er her mange spørsmål som må drøftes og utredes videre. Må f.eks. en operativ enhet også være en juridisk enhet eller kan en tenke seg større enheter som ivaretar de administrative og juridiske funksjonene mens lokalmenighetene

har fokuset kun knyttet til det menighetsbyggende arbeidet. Det bør vurderes å gjøre forsøk med forskjellige type størrelse på de styrende enhetene. Det er ikke bare prostiet som er en naturlig enhet å prøve ut, da lokalkirkens organisering er veldig forskjellig fra små og sprettbygd strøk av landet hvor ett prosti har mange fellelråd innenfor sine grenser, til de større byene hvor fellelrådsområdet innbefatter flere prostier.

Gjønnes-utvalget vil ved nyttår legge frem sin innstilling om Den norske kirke i fremtiden. Utvalget arbeider med tre forskjellige løsninger for organisering fremover. Den ene er videreføring av dagens ordning med noen mindre justeringer. Det andre ytterpunktet er en fristilling av Den norske kirke fra staten, og i tillegg utredes det en mellomløsning. Valg av løsning vil uansett ta en del tid og det vil derfor være en krevende situasjon for kirken i tiden fremover, da de forskjellige aktørene vil tilpasse seg det alternativ som synes mest aktuelt. Ved en fristilling må en påregne at kommunene vil ønske å redusere sine tilskudd til kirken mest mulig for dermed å slippe minst mulige kutt i statlige overføringer når reformen gjennomføres. Kommunene må påregne å bli kuttet minst tilsvarende beløp som det de har hatt i årlige overføringer til kirken. Det blir derfor viktig at KKD setter inn tiltak for å sikre en god utvikling i kirkens økonomi i årene fremover.

Kirkebyggene

Departementet fremmer ingen nye tiltak når det gjelder vedlikehold av kirkebyggene utover rentekompensasjonsordningen og forslaget om å utprøve større forvaltningsenheter. Det er tidligere fastslått at etterslepet på vedlikehold av kirkebyggene er betydelig, og det haster med å finne løsninger for mange av disse hvis ikke store verdier skal gå tapt. Det er ikke fremmet forslag eller drøftet tiltak som kan settes inn for å finne løsninger på dette etterslepet. Det er behov for å ta et skikkelig krafttak for å få løst dette.

Kirkerådet uttalte følgende til NOU 2004:22 Velholdte bygninger gir mer til alle:

” 8. Kirkerådet mener det er grunn til å se nærmere på flere av de organisasjonsformer som er foreslått. For kirken vil det kunne være en aktuell modell å etablere interkommunale/kirkelige eiendomsselskap, ikke minst på den forvaltningsmessige siden. Dette er en modell hvor det er mulig å bygge opp kompetanse på ulike områder som angår drift og vedlikehold av kirkene, som det nærmest vil være umulig å kreve at et fellelråd i mindre kommuner skal kunne ha kompetanse og kapasitet til å ivareta på en tilfredsstillende måte. Slike kirkelige forvaltningsselskap eller driftsselskap vil det være interessant å få prøvd ut.

For Kirkerådet vil det være et krav at det fortsatt skal være kirkelige organer som både står som eiere og forvaltere av kirkebygningene.”

Videre uttalte Kirkerådet til forslaget om statlig finansiering av eiendomsforvaltningen:

”9. Kirkerådet har visse betenkeligheter med å støtte forslaget om å utrede nærmere om staten skal finansiere eiendomsforvaltningen av kirkene direkte, og at kommunenes ansvar for dette faller bort. Å utrede en statlig finansiering, vil lett kunne medføre at kommunenes ansvar for bevilgninger til vedlikehold av kirkene vil kunne bli svekket i en slik utredningsfase, med den følge at vedlikeholdsetterslepet vil bli forsterket. Dette anser vi som uakseptabelt. Samtidig er vi klar over at dette er en av oppgavene som Gjønnes-utvalget holder på å utrede, og at Kirkerådet da vil måtte ta stilling til den framtidige finansieringen av kirken. I denne fasen er det vanskelig å overføre deler av finansieringen til staten, jf. også Kirkerådet kritiske merknader til at staten påtar seg eller overtar oppgaver som i dag er lagt til kommunen, uten at ansvarsfordelingen mellom staten og kommunen er nærmere klarlagt. Tatt i betraktning disse betenkeligheter og samtidig et sterkt ønske i kirken om å finne løsninger, finner Kirkerådet å kunne støtte forslaget om å få utredet om det kan være hensiktsmessig at staten skal finansiere eiendomsforvaltningen av kirkene direkte. ”

Når det gjelder rentekompensasjonsordningen, synes denne å ha en effekt som har fått en langt større utbredelse enn forventet. Det er nå 56 kommuner med 114 kirker som har meldt sin interesse (pr. 11.8.) og det er gitt tilsagn på ca. 358 mill. kroner av rammen på 500 mill. kroner. I tillegg er det tre ubehandlede søknader på til sammen 27 mill. kroner. Hovedtyngden av søknader har en ramme på 3-5 mill. kroner med ett spenn fra kr. 110.000 til 32 mill. kroner. Kommunene som tar opp lån får dekket alle renteutgiftene, men må betale lånebeløpet tilbake. Ordningen administreres av Husbanken. Det bør drøftes nærmere om det er riktig å finansiere et etterslep på vedlikehold med låneopptak, som skyldes alt for små bevilgninger over tid. Det vil være uheldig om dette skulle medføre at det ikke gis tilstrekkelig med bevilgninger for det løpende vedlikeholdet. Selv om kulturminnefondet er blitt styrket, er en ikke garantert hvor mye av dette som vil gå til vedlikehold av kirkebygg, men betydelige beløp kan en neppe forvente fra fondet. Det bør her også drøftes om det bør settes inn tiltak for å få frem prosjekter for finansiering av kulturminnefondet, eventuelt om det er noen tiltak som kan gjøres, for å utnytte denne muligheten bedre enn i dag.

Meldingen omtaler også nedlegging av kirker. Departementet viser stort sett til Kirkerådets uttalelse og det er ikke aktuelt for departementet å ta initiativet til nedlegging av kirker. Kirkerådet bør drøfte om denne problemstillingen skal reises på nytt, eventuelt om den ut fra den uroen den skapte sist skal tas på et senere tidspunkt.

Opplysningsvesenets fond

Forrige økonomimelding "Børs og katedral" fremmet forslag om at gevinster ved salg av verdipapirer skulle regnes som avkastning og kunne brukes til kirkelige formål. Departementet foreslo samtidig at fondet skulle realsikres ved at loven fikk en bestemmelse om inflasjonssikring samtidig som det skulle bygges opp fond for å kunne, også i år med dårlig avkastning, dekke de faste utgiftene som fondet har. Ved framlegget til lovendring uttalte Finansdepartementet at oppbygging av bufferfond er nødvendig for å kunne inflasjonssikre kapitalfondet.

Ved utgangen av 2004 utgjør disposisjonsfondene (disposisjonsfond og bufferfond) til sammen 38,42 mill. kroner. Fondet har et uttalt ønske om at disposisjonsfondene bør bygges opp til 20 % av kapitalen d.v.s. ca. 280 mill. kroner. For å nå dette målet må det mange gode regnskapsår til for Opplysningsvesenets fond sett i forhold til alle de faste utgiftene til kirkelige formål som fondet er pålagt i dag, og som må dekkes før det kan foretas avsetninger.

Kirkerådet gikk under tvil inn for å inflasjonssikre fondet. En inflasjonssikring vil binde deler av overskuddet. I år med lav avkastning vil det kunne skje at det ikke er midler til fullt ut å dekke faste utgifter til kirkelige formål. Prisstigningen har i den første perioden vært lav, rundt 2-3%, men likevel har ikke fondet klart å bygge opp bufferfond i vesentlig grad. Dette skyldes også uroligheter i finansmarkedet. Skulle inflasjonen øke, noe som i et kort perspektiv er lite sannsynlig, vil inflasjonssikringen ta større del av overskuddet og oppbyggingen av fond ta enda lenger tid. Hvis en først får bygd opp fond, vil dette gi større mulighet for stabil dekning av fondets faste utgifter uten at fondkapitalen forringes. Oppheves vedtaket om inflasjonssikring, vil dette i et lengre perspektiv innebære at det blir enklere å bruke av finanskapitalen, og fondets realverdi vil kunne reduseres. Dette vil i neste omgang kunne medføre at det politisk fastsettes nye retningslinjer for forvaltningen av fondet slik at for eksempel avkastningen ved salg av eiendom også kan benyttes og dermed forringe fondets verdi ytterligere.

Som nevnt kan avkastning ved salg av fast eiendom pr. i dag ikke benyttes, men skal legges til fondet. Fondet har en strategi om å selge mindre skogarealer for å kjøpe og forvalte større skogområder som vil være mer rasjonelle i drift. Fondet forvalter også et betydelig antall festetomter. Det bør drøftes nærmere om det er en riktig strategi fra kirkens side at fondet skal stå som forvalter av skogeiendommer og festetomter som i media ofte har fått en negativ omtale p.g.a. at salg og utleie skjer til markedspris og at kirken blir identifisert med andre profesjonelle markedsaktører som utnytter markedet til ”å tjene” mest mulig.

Fondet dekker i dag alle utgiftene til presteboliger og har en betydelig boligforvaltning p.g.a. prestenes boplikt. Inntektene er kun tariffestet husleie fra prestene på ca. 13 mill. kroner. Fondet eier ca. 440 boliger som har en beregnet markedsverdi på 900 mill. kroner, og som ikke gir noe forrentning uten en eventuell økning av markedsverdien som først kan brukes ved realisasjon. I 2004 ble det brukt ca. 55 mil. kroner til drift, vedlikehold og oppgradering. I tillegg gir fondet tilskudd til kommunale presteboliger. Om prestenes boplikt skal opprettholdes i fremtiden, er under drøfting og vil bl.a. bli behandlet av Presteforeningens generalforsamling i 2006. Det at boplikten opphører vil ikke si det samme som at det ikke kan tenkes andre ordninger for tjenesteboliger der det er ønske eller behov for det. Imidlertid vil fondet kunne selge mange av de presteboliger som fondet forvalter i dag. Opphører boplikten, vil derfor fondets faste utgifter over tid kunne reduseres betydelig ved at boliger realiseres og plasseres i finanskapital som gir løpende avkastning. En avvikling av boplikten vil imidlertid ta tid da prestene ikke kan sies opp fra tjenestebolig uten videre. Videre vil en realisering av boligene ytterligere kreve tid og ressurser. Det vil også være naturlig å beholde en del boliger som har kulturell betydning for å ivareta prestegårdsmiljøer i forskjellige deler av landet.

Kirkerådet bør drøfte ovennevnte problemstillinger og om en fortsatt skal stå ved sitt tidligere vedtak om inflasjonssikring og oppbygging av bufferfond. I denne drøftingen bør det også legges vekt på hvordan kirken oppfattes i samfunnet ved at en over tid er veldig restriktiv på sikring og bruk av fondets midler.

Drøftingstemaer

Kirkerådet anbefaler følgende drøftingstemaer for Kirkemøtet:

- stimulerings tiltak og forsøksordninger med organisasjons- og forvaltningsordninger som gir større forvaltningsenheter
- andre økonomiske virkemidler for å oppfylle opptrappingsplanen for kirkelig bemanning og for å bedre lokalmenighetens økonomi
- skal etterslepet på vedlikehold av kirkebygg finansieres med låneopptak eller bør det arbeides for andre ordninger
- skal problemstillingen om nedlegging av kirker tas opp på nytt
- inflasjonssikring av Opplysningsvesenets fond og bruken av fondskapitalen, og spørsmålet om Opplysningsvesenets fond skal være en stor eiendomsbesitter
- bopliktordningen for prestene
- økonomien på regionalt og sentralt nivå, som er lite omtalt i meldingen